

# 1

Metinde, kâinatta hangi alanlarda düzen bulunduğuna örnek olarak hangi seviyeler zikredilir?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

## **Cevap 1**

Bütün kâinatın genel yapısından  
dünyanın günlük ve yıllık  
hareketlerine, insan yüzüne ve  
başındaki duyu düzenine, hatta  
kandaki hücrelerin dolaşımına kadar

## 2

Bu kadar yaygın ve hikmetli  
düzen, yaratma ve yönlendirme  
konusunda nasıl bir sonuca  
götürür?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-  
ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

## **Cevap 2**

Böyle bir işe ancak sınırsız kudret ve tam hikmet sahibi olanın müdahale edebileceğini, diğer varlıkların ise kendi başına kurucu bir tesirinin olmadığını gösterir.

### 3

Diğer varlıkların rolü metinde  
nasıl belirlenir?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-  
ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

### **Cevap 3**

Onların asıl yapan olmadıkları,  
sadece kendilerine verilen işi  
kabul eden ve ilâhî fiile mazhar  
olan durumda bulundukları ifade  
edilir.

## 4

Düzen vermenin özellikle hangi özelliklerle mümkün olduğu söylenir?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

### **Cevap 4**

Bilgi, hikmet, irade ve seçme ile mümkün olduğu belirtilir.

## 5

Metne göre bütün varlıkların belli ölçüler ve şekiller içinde bulunması neyi ispat eder?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

## **Cevap 5**

Hepsinin tek bir yaratıcı ve düzenleyici tarafından kudret, irade ve tercih ile şekillendirildiğini gösterir.

## 6

Dünya için verilen “bir”li örnekler  
genel olarak neyi anlatmak için  
kullanılır?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-  
ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

## **Cevap 6**

Dünyadaki temel nimet ve hizmet kaynaklarının ortak bir merkeze bağlı olduğunu, bunun da tek bir sahip ve idare ediciye işaret ettiğini anlatır.

## 7

Dünya “misafirhane” olarak  
anılırken bu benzetmeyle hangi  
anlam öne çıkarılır?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-  
ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

## **Cevap 7**

İnsan ve canlıların burada geçici misafir olduğu, dünyanın ise onlar için hazırlanmış bir ağırlama yeri gibi düşünüldüğü vurgulanır.

## 8

Bu misafirhanenin sahibine hangi  
ahlâkî özellik nisbet edilir?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-  
ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

## **Cevap 8**

Cömert ve misafirlerini gözetten  
bir sahip olduğu belirtilir.

## 9

Büyük varlıkların canlılara hizmet ettirilmesi hangi düşünceyi destekler?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

## **Cevap 9**

Kâinattaki büyük unsurların başıboş değil, canlıların faydasına yönelik şekilde görevlendirildiği düşüncesini destekler.

## 10

Bu parçadan çıkarılabilecek en önemli tevhid dersi nedir?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

## **Cevap 10**

Varlıklardaki düzen, amaç ve hizmet birliği Allah'tan başka gerçek fail bulunmadığını gösterir.

## 11

Metinde geçen düzen anlayışı  
sadece büyük varlıklarla mı  
sınırlıdır, yoksa küçük yapılara da  
uzanır mı?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-  
ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

## **Cevap 11**

Sadece büyük yapılarla sınırlı değildir; en küçük yapılara kadar uzanır.

## 12

Kandaki hücrelerin hareketine  
kadar uzanan düzen örneği hangi  
düşünceyi kuvvetlendirir?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-  
ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

## **Cevap 12**

İlâhî idarenin hem büyük âlemde  
hem küçük âlemde aynı hikmetle  
işlediğini kuvvetlendirir.

## 13

“Amaçları takip etmek” ve  
“faydayı gözetmek” ifadeleri,  
düzenin hangi niteliğini ortaya  
koyar?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-  
ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

### **Cevap 13**

Düzenin kör tesadüfle değil,  
bilinçli ve hedefli bir şekilde  
kurulduğunu ortaya koyar.

## 14

Metne göre bilinçli düzenin  
arkasında hangi sıfatlar  
bulunmalıdır?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-  
ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

## **Cevap 14**

İlim, hikmet, irade ve ihtiyar  
bulunmalıdır.

**15**

Buradan hareketle yaratıcı  
hakkında hangi üç temel hükme  
varılır?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-  
ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

## **Cevap 15**

Yaratıcının bir olduğu, fiil sahibi olduğu ve seçerek iş gördüğü sonucuna varılır.

## 16

Her şeyin kudret, irade ve ihtiyar  
ile meydana geldiğinin söylenmesi  
neyi dışlar?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-  
ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

## **Cevap 16**

Tesadüfü, kör tabiatı ve bağımsız sebeplerin gerçek yaratıcı olmasını dışlar.

## 17

Metinde dünyanın bazı  
unsurlarının “tek” oluşuna dikkat  
çekilmesi hangi delil türüne  
örnektir?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-  
ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

## **Cevap 17**

Varlıklardaki birlikten hareketle  
sahibinin birliğine ulaşan bir  
delildir.

## 18

Dünya düzenindeki bu birlik, niçin tek bir sahip fikrini destekler?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

## **Cevap 18**

Çünkü ortak hizmet gören ve birbirine bağlı çalışan büyük nimetlerin dağınık sahipleriyle değil, tek elden yönetilmesi daha uygundur.

## 19

Canlıların hizmetine verilen büyük varlıklar, sahibin hangi yönünü gösterir?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

## **Cevap 19**

Rahmetini, ikramını ve kullarını  
gözetmesini gösterir.

**20**

Bu pasajın tamamından çıkarılan  
sonuç nedir?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-  
ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

## **Cevap 20**

Kâinattaki her seviyede görülen düzen ve nimet birliği, tek olan Allah'ın her şeyi hikmetle idare ettiğine açıkça delildir.

## 21

Parçada düzenin “hikmetli” ve “dikkatli” olması neden özellikle vurgulanır?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

## **Cevap 21**

Çünkü bu iki özellik, yapılan işin gelişigüzel değil ölçülü ve maksatlı olduğunu gösterir.

## 22

Kâinattaki genel düzen ile insanın  
yüzündeki veya bedenindeki  
düzen arasında nasıl bir ilişki  
kuruluyor?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-  
ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

## **Cevap 22**

İkisinin de aynı hikmetli idarenin eseri olduğu, büyüklük farkının hükmü değiştirmedığı anlatılıyor.

## 23

Metne göre başka varlıkların  
“karışamaması” nasıl  
anlaşılmalıdır?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-  
ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

### **Cevap 23**

Onların bağımsız yaratıcı ve kurucu güç olmadıkları, asıl tesirin Allah'a ait olduğu şeklinde anlaşılmalıdır.

## 24

Yalnızca kabul eden ve etkilenmiş  
olan varlıklar ifadesi, sebepler  
hakkında nasıl bir bakış  
kazandırır?

11sinif ayetul-kubra-p94-2-menzil-5-hakikat-kulli-cuzi-intizam-  
ve-hikmetin-kadir-hakime-delaleti

## **Cevap 24**

Sebeplerin hakiki fail değil, sadece ilâhî kudretin görünmesine vesile olan araçlar olduğunu düşündürür.